

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 559/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Vladimírom Štefekom, advokátom, Škultétyho 1, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6Tos/119/2024 zo 16. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu sp. zn. 6Tos/119/2024 zo 16. júla 2024 (ďalej len „namietané uznesenie“), zrušenia označeného rozhodnutia všeobecného súdu a vrátenia mu veci sťažovateľa na nové konanie, formulovania príkazu všeobecnému súdu prepustiť sťažovateľa z väzby na slobodu a priznania náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné stíhanie pre trestné činy sexuálneho násillia, nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi a krádeže spáchané formou spolupáchateľstva, kde bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Trnava z 18. februára 2023 v spojení s uznesením krajského súdu z 2. marca 2023 z dôvodu tzv. kolúznei a preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, pričom v priebehu vedeného trestného konania dozor konajúci prokurátor rozhodol o zmene dôvodov väzby tak, že sa väzobné dôvody obmedzili na väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľ žiadosťou z 5. júna 2024 požiadal o prepustenie z väzby na slobodu. Okresný súd uznesením sp. zn. 5Tk/1/2023 zo 18. júna 2024 (ďalej len „prvostupňové väzobné rozhodnutie“) žiadosť sťažovateľa zamietol a jeho väzbu nenahradil ani miernejším alternatívnym opatrením. Sťažnosť sťažovateľa podaná proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu okresného súdu bola zamietnutá namietaným uznesením krajského súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ po prezentácii chronologického popisu väzobného rozhodovania v jeho trestnej veci namieta, že v jeho prípade aktuálna dĺžka väzby, resp. ďalšie jej trvanie nie je primerané výsledku dokazovania, ktoré podľa presvedčenia sťažovateľa signalizuje zmenu právnej kvalifikácie v zmysle jej zmiernenia. V konkrétnosti dôvodí tvrdením, že samotný svedok poškodený vo svojej výpovedi potvrdil neprítomnosť sťažovateľa v byte svedka poškodeného po väčšinu času, keď mal byť vyšetrovaný skutok páchaný, a tiež to, že poškodeného podľa jeho vlastnej výpovede malo traumatizovať najmä konanie spoluobžalovaného (druhého spolupáchateľa), ktorý mal dávať v priebehu vyšetrovaného skutku pokyny aj samotnému sťažovateľovi.

5. Sťažovateľ ďalej argumentuje, že jeho preventívna väzba trvá už jeden a pol roka a konajúce súdy jej ďalšie trvanie odôvodňujú rovnakými skutočnosťami, ako pri prvotnom vzatí do väzby. Túto situáciu považuje za neprípustnú a domnieva sa, že by pokračovanie väzby v jeho prípade malo byť opreté o ďalšie skutočnosti, ktoré by trvanie väzby umocňovali.

6. V ďalšom bode sťažovateľ poukazuje na záver odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu (bod 49), v rámci ktorého krajský súd upozornil okresný súd na potrebu postupovať pri ďalšom rozhodovaní o väzbe rýchlejšie, keďže jeho aktuálne rozhodovanie o žiadosti sťažovateľa vo výsledku trvalo viac ako jeden mesiac, čo je lehota kvalifikovaná príslušnou judikatúrou ústavného súdu ako hraničná. Domnieva sa, že krajský súd mal takéto prekročenie odporúčanej lehoty zo strany okresného súdu „napraviť“, čo neurobil. Na tomto mieste tiež prezentuje sťažovateľ situáciu, ktorá nastala v období bezprostredne nasledujúcom po posudzovanom väzobnom rozhodovaní konajúcich súdov, keď okresný súd odročil termín hlavného pojednávania určený na 24. júl 2024 na nový dátum 14. august 2024 z dôvodu čerpania dovolenky zákonným sudcom. Dôvodí, že v dôsledku uvedeného postupu nebolo v jeho trestnej veci po dobu viac ako dvoch mesiacov vykonané hlavné pojednávanie, čo považuje za porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. požiadavky aby konajúce súdy postupovali v trestnom konaní spojenom s väzbou obžalovaného s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, kde náprava zo strany krajského súdu ako súdu sťažnostného nebola podľa sťažovateľa zabezpečená.

7. V neposlednom rade sťažovateľ namieta, že sa krajský súd podľa jeho presvedčenia ústavne konformným spôsobom nevysporiadal s možnosťou náhrady jeho väzby miernejším alternatívnym opatrením, a to možnosťou jej náhrady dohľadom probačného a mediačného úradníka.

8. Sťažovateľ vo všetkých popísaných skutočnostiach vidí porušenie svojich označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Obsahom argumentácie ústavnej sťažnosti sťažovateľa je uplatnená námietka porušenia jeho označených práv, ku ktorému malo podľa neho dôjsť pri rozhodovaní o jeho osobnej slobode, konkrétne pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.

III.1. K porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru:

10. Rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva jednoznačne vymedzila záver, že záruky čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ („bien-fondé“) obvinenia a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného, režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07). Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru sa týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby. Z dôvodu neaplikovateľnosti uvedeného článku dohovoru na väzobné konanie boli sťažovateľom formulované námietky porušenia označeného článku dohovoru namietaným uznesením krajského súdu posúdené ako zjavne neopodstatnené a ústavná sťažnosť v uvedenom rozsahu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnená.

III.2. K porušeniu čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. ods. 1 písm. c) dohovoru a čl. 5 ods. 4 dohovoru:

11. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre konštantne judikuje, že väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania, ktoré sú obsiahnuté, ta ako už bolo uvedené, v špeciálnych ustanoveniach čl. 5 dohovoru aplikovateľných na konania týkajúce sa väzby. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 581/2015, II. ÚS 113/2020).

12. Pri posúdení väzobnej trestnej veci sťažovateľa sa preto ústavný súd zameril na zodpovedanie otázky, či sa krajský súd s relevantnými okolnosťami veci sťažovateľa, resp. s tými relevantnými okolnosťami, na ktoré poukazoval sťažovateľ v rámci svojej sťažnosti a zároveň ich prezentuje aj v ústavnej sťažnosti, vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné a či konajúcim súdom zvolená a prezentovaná interpretácia aplikovanej právnej úpravy neodporuje jej účelu a zmyslu. Inými slovami, či je väzba v prípade sťažovateľa zdôvodnená ústavne udržateľným spôsobom. Z uvedených dôvodov sa ústavný súd oboznámil s odôvodnením namietaného uznesenia krajského súdu, ako aj prvostupňového väzobného rozhodnutia okresného súdu (ktorého závery ako vecne správne krajský súd prevzal).

13. Z odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu vyplýva, že sa tento stotožnil so stanoviskom okresného súdu, ktorý neprijal argumentáciu prezentovanú obhajobou, podľa ktorej vykonané dokazovanie nepreukázalo skutkový dej tvrdený obžalobou, keďže podľa obhajoby v danom štádiu trestného konania vyplýva u obžalovaného (sťažovateľa) iba podozrenie zo spáchania trestného činu sexuálneho násillia v jeho základnej skutkovej podstate v zmysle § 200 ods. 1 Trestného zákona [nie v podobe kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. e) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona, ktorá je formulovaná obžalobou].

14. Pokiaľ ide o dotknuté námietky sťažovateľa, ktoré prezentuje v ústavnej sťažnosti a v rámci ktorých predostiera tvrdenie o aktuálnom dôkaznom stave nasvedčujúcom zmierneniu právnej kvalifikácie v porovnaní s právnou kvalifikáciou ustálenou obžalobou, podľa ústavného súdu údernú a zároveň racionálnu odpoveď na takto predstreté námietky sťažovateľa ponúka precízne spracované vyjadrenie prokuratúry poňaté do odôvodnenia väzobného rozhodnutia okresného súdu z predchádzajúcej etapy väzobného rozhodovania, a to uznesenia okresného súdu sp. zn. 28Tp/13/2023 z 12. júla 2023, ktoré je súčasťou príloh ústavnej sťažnosti.

15. Podľa tohto vyjadrenia prokuratúry je interpretácia sťažovateľa o podstatnej zmene okolností, čo sa týka dokazovania obzvlášť závažného zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. e) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona, majúcich vplyv na jeho väzbu, nesprávna a vykonané dokazovanie má naďalej usvedčujúci obsah. Podľa prokuratúry sťažovateľ pri tejto interpretácii vychádza v podstate z toho, že svedok poškodený v rámci svojho výsluchu pripísal významnejšiu účasť na skutku spoluobžalovanému. Takáto výpoveď poškodeného však v žiadnom prípade neneguje ani neznižuje dôvodnosť podozrenia, že sťažovateľ mal naplniť znaky trestného činu sexuálneho násillia. Sťažovateľovi sa pri tom kladie za vinu spáchanie trestných činov vo forme trestnej súčinnosti, ktorá vykazuje znaky spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, pričom toto ustanovenie nie je v paragrafovom vyjadrení právnej kvalifikácie uvedené len preto, že spáchanie trestného činu spoločným konaním najmenej dvoch osôb je tiež znakom kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu sexuálneho násillia vyjadrenej v ustanoveniach § 200 ods. 2 písm. e) Trestného zákona („odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 spoločným konaním najmenej dvoch osôb“). Prokurátor v nadväznosti na to vysvetľuje, že podmienkami na naplnenie tejto formy trestnej súčinnosti je spáchanie trestného činu spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb, čo je objektívnou podmienkou, a k tomu smerujúci úmysel, čo je subjektívnou podmienkou. Spoločné konanie pritom môže mať podľa teórie trestného práva podobu, keď každý

zo spolupáchateľov uskutoční celé konanie, ďalej podobu, keď každý zo spolupáchateľov môže vykonať len časť konania, ktoré v súhrne napĺňa znaky predpokladané v skutkovej podstate a podobu, keď každý zo spolupáchateľov vykoná určitú činnosť, ktorá sa až ako celok posudzuje ako trestný čin. Podľa prokuratúry je tak z uvedeného zrejme, že pre pričítanie konania uvedeného v skutkovej vete nie je za splnenia už uvedených podmienok potrebné, aby sa obžalovaný sťažovateľ dopustil každej jednotlivéj časti skutku výlučne svojím vlastným konaním. Výpoveď svedka poškodeného v kontexte prezentovanej analýzy formy spolupáchateľstva preto v žiadnom prípade nie je možné interpretovať tak, že by odpadlo podozrenie proti sťažovateľovi, ale jeho výpoveď má význam len pri určení miery, ako sa ten-ktorý obžalovaný podieľal na skutku, kde táto miera má význam pri rozhodovaní o treste, v žiadnom prípade táto miera nevyklučuje podstatu trestnosti spolupáchateľstva vyjadrenej v § 20 Trestného zákona, podľa ktorého každý zo spolupáchateľov zodpovedá, ako keby trestný čin spáchal sám. Prokurátor vo vyjadrení tiež upozorňuje, že nemožno prehliadnuť, že sťažovateľ v rámci svojej argumentácie z výpovede svedka poškodeného selektoval vybrané časti, kde poškodený popisuje konkrétne konanie spoluobžalovaného a navodzuje dojem, že toto konanie nemožno pripisovať sťažovateľovi. Z výpovede svedka poškodeného podľa prokuratúry pritom vyplýva mnoho čiastkových konaní, ktoré poškodený pripisuje obom obžalovaným (použitím plurálu uvádza napríklad, že ho kopali, udierali, obaja si ho nahrávali atď.). Pri komplexnom hodnotení výpovede poškodeného je podľa prokuratúry prijateľný jedine ten záver, že obaja spoluobžalovaní mali konať so spoločným zámerom, pričom jednotlivé praktiky mali realizovať tak, že sa navzájom striedali, resp. dopĺňali, a tieto ich konania nemožno od seba pri posudzovaní trestnej činnosti izolovať, a to ani za situácie, keď sa sťažovateľ dočasne z bytu poškodeného vzdialil. Prokuratúra uzavrela svoje vyjadrenie konštatovaním, že zistené skutočnosti jednoznačne nasvedčujú podozreniu, že jednotlivých čiastkových konaní sa obvinení dopúšťali s úmyslom, aby v súhrne poškodeného uviedli do stavu bezbrannosti a následne na ňom vykonali jednotlivé sexuálne praktiky podľa ľubovôle každého z nich a na margo uvedeného možno tiež dodať, že obaja obžalovaní prišli do bytu poškodeného s návykovými látkami, kde malo podľa vyjadrenia sťažovateľa ísť o GHB a pervitín, pričom išlo o spoločné drogy oboch obžalovaných, kde práve uvedenými drogami sa mal poškodený dostať do stavu, keď sa nebol schopný brániť či ovládať svoje konanie.

16. Odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu (ako konkrétne skutočnosti opodstatňujúce dôvodnú obavu z konania predpokladaného ustanovením § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v prípade ponechania sťažovateľa na slobode) pomenúva celý sumár okolností, medzi ktorými v prvom rade prezentuje závery znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odboru sexuológie, podľa ktorých sťažovateľ a tiež jeho spoluobžalovaný pod vplyvom návykových látok, ktorých sú užívateľmi bez zistenej závislosti, majú sklony k sexuálne deviantnému správaniu, sadomasochistické a fetišistické sklony. V ďalšom bode odôvodnenia je prezentovaná kriminálna minulosť sťažovateľa, ktorý bol odsúdený za trestný čin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky, kde zároveň krajský súd poznamenáva, že zahľadanie tohto odsúdenia nie je prekážkou jeho zohľadnenia pri hodnotení osoby sťažovateľa z pohľadu sklonov páchať trestnú činnosť. Podľa krajského súdu ďalšou okolnosťou vyznievajúcou v prospech preventívneho dôvodu väzby je nedávne odsúdenie sťažovateľa za ďalší trestný čin, a to trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. Za okolnosť podpornej povahy bola v namietanom uznesení označená aj skutočnosť, že je proti sťažovateľovi aktuálne vedené trestné stíhanie pre drogovú trestnú

činnosť, ďalej tiež trestné stíhanie pre násilnú trestnú činnosť vydierania a ublíženia na zdraví, ako aj za majetkovú trestnú činnosť a trestný čin porušovania domovej slobody. Podľa krajského súdu obava z pokračovania v trestnej činnosti v prípade ponechania sťažovateľa na slobode je tiež podporená obsahom výpovede spoluobžalovaného sťažovateľa, ktorý sa vyjadril, že sťažovateľ nelegálne prechováva strelné zbrane a má sa podieľať na drogovej trestnej činnosti. Krajský súd bol rovnako toho názoru, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že u sťažovateľa, ktorý užíva novostavbu v špecifikovanej obci i napriek tomu, že nemá žiadne preukázateľné legálne príjmy, je zrejme zdrojom obživy nelegálna činnosť. Krajský súd tak uzavrel, že je správanie sťažovateľa ako osoby so sklonmi k sexuálne deviantnému, nežiaducemu správaniu, ktoré môže byť aktivované užitím návykových látok ilegálneho charakteru, v spojení so všetkými zistenými skutočnosťami rizikové, nevyspytateľné, zakladajúce dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti.

17. Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľa týkajúcu sa načrtnutej otázky zhodnotenia dôkaznej situácie v kontexte vzťahu dĺžky väzby a závažnosti vyšetrovanej trestnej činnosti, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, o ktorú sa opreli vo svojich väzobných rozhodnutiach aj oba konajúce súdy, keď sťažovateľovi vysvetlili, že hĺbkové, konečné hodnotenie dôkazov a tiež posúdenie zákonnosti dôkazného procesu neprislúcha väzobným súdom, ale je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (napr. III. ÚS 569/2017, III. ÚS 183/2018, I. ÚS 221/2019). Zároveň ústavný súd dodáva (ako na to upozornil už v bode 14 odôvodnenia tohto rozhodnutia), že za náležité a racionálne stanovisko, ktoré sa vyčerpávajúcym spôsobom v aktuálnej fáze trestného konania vysporiadalo s načrtnutou obranou obhajoby interpretujúcou výsledky dokazovania (konkrétne svedeckú výpoveď poškodeného), považuje vyjadrenie dozor konajúceho prokurátora formulované v rámci väzobného rozhodovania prezentované v bode 15 odôvodnenia tohto rozhodnutia. Podľa názoru ústavného súdu sa toto vyjadrenie vyčerpávajúcym a presvedčivým spôsobom vysporiadalo s argumentáciou obhajoby o tzv. účelovej „nadkvalifikácii“ vyšetrovaného skutku.

18. Ústavný súd je takisto toho názoru, že opis konkrétnych skutočností opodstatňujúcich u sťažovateľa väzbu preventívnu, ponúknutý v odôvodnení rozhodnutí konajúcich súdov, je dostatočne výpovedný a presvedčivý, náležité podporujúci dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti v súlade s § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Záver o danosti dôvodov preventívnej väzby u sťažovateľa má podľa názoru ústavného súdu výraznú oporu (okrem iného) v charaktere vyšetrovanej trestnej činnosti, ktorá má násilný charakter, kde k spáchaniu násilného správania voči poškodenej obeti nemalo dôjsť náhodne, spontánne sa vyskytnutou príležitosťou, ale cieľenou aktivitou sťažovateľa, ktorý sa s obeťou v online priestore najprv skontaktoval a dohodol si s ňou stretnutie. Na uvedenú okolnosť potom nadväzujú aj závery znaleckého posudku dokresľujúceho negatívny osobnostný profil sťažovateľa vypovedajúci o jeho násilníckych sklonoch aktivovateľných vplyvom omamných látok, s ktorými prichádza sťažovateľ do kontaktu. Nezanedbateľnou v tomto smere je aj kriminálna minulosť sťažovateľa a tiež existencia aktuálne vedených trestných stíhaní, medzi ktorými figuruje nielen násilná trestná činnosť, z ktorej spáchania je dôvodne podozrivý, ale aj vysoko spoločensky nebezpečná drogová trestná činnosť. Na tomto mieste súčasne ústavný súd dodáva, že sa nestotožňuje ani s argumentáciou sťažovateľa o absencii zodpovedania otázky možnosti alternácie jeho väzby. Popísaný osobnostný profil sťažovateľa, na ktorý sa krajský súd pri zodpovedaní tejto otázky odvolal, aj podľa mienky ústavného súdu

predstavuje dostatočný skutkový podklad na odôvodnenie záveru namietaného uznesenia krajského súdu o nemožnosti náhrady väzby sťažovateľa alternatívnym opatrením, ktoré by vzhľadom osobnosť sťažovateľa nebolo spôsobilé účel väzby zabezpečiť. Na margo argumentácie sťažovateľa, ktorý konajúcim súdom vytýka, že väzobné rozhodnutia neopreli o nové skutočnosti, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, na ktorú sa odvolal aj samotný krajský súd v namietanom uznesení a podľa ktorej opakovanie skutočností, ktoré podľa všeobecného súdu odôvodňujú dôvod väzby v predošlých rozhodnutiach, neznižuje ich relevanciu, pokiaľ súd preskúmaním všetkých okolností prípadu dospel k záveru o ich pretrvávajúcej existencii (napr. I. ÚS 384/2019 zo 17. septembra 2019).

19. Ústavný súd tiež zaujal stanovisko k výhradám sťažovateľa, ktorý namietal, že krajský súd i napriek konštatovaniu nedostatkov v postupe okresného súdu v rámci prvostupňového väzobného rozhodovania z hľadiska dodržania požiadavky urýchlenosti prejednávania väzobných vecí nápravu tohto pochybenia neuskutočnil. Uvádza, že potenciálne porušenie označenej požiadavky v rámci prvostupňového väzobného rozhodovania nie je spôsobilý korigovať nadriadený súd v druhostupňovom väzobnom konaní. Druhostupňový súd je zodpovedný z hľadiska rešpektovania požiadavky urýchleného prejednávania väzobných vecí iba za svoj vlastný postup. Potenciálne porušenie uvedenej požiadavky prvostupňovým súdom je možné reparaovať konštatovaním porušenia tejto požiadavky, resp. príslušných práv zo strany ústavného súdu, sťažovateľ však námietku porušenia svojich práv nedodržaním špecifikovanej požiadavky vzťahujúcej sa na prvostupňové väzobné rozhodovanie okresného súdu v ústavnej sťažnosti neformuloval. Napokon, pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľa, v rámci ktorej sa snaží spochybníť plynulosť postupu meritórneho konania v jeho trestnej veci, a to upozornením na odročenie určeného termínu hlavného pojednávania z dôvodov na strane zákonného sudcu (čerpanie dovolenky), ústavný súd upozorňuje, že udalosti, resp. postup v meritórnom konaní, ktorý časovo nasledoval až po posudzovanom väzobnom rozhodovaní, krajský súd v namietanom uznesení logicky preskúmať nemohol, a teda ani nepreskúmal. Argumenty sťažovateľa tak vyznievajú už na prvý pohľad ako iracionálne a bezpredmetné.

20. Vzhľadom na predchádzajúce čiastkové závery sa väzobné rozhodovanie krajského súdu nejaví ústavnému súdu ako svojvoľné. Ústavný súd je toho názoru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd poskytol sťažovateľovi dostatočne konkrétne a náležité argumenty podporujúce zákonnosť postupu pri rozhodovaní o jeho väzbe, pričom výklad, ktorý v súvislosti s aplikáciou príslušnej právnej úpravy v namietanom uznesení krajský súd prezentoval, nijako neodporuje zmyslu a účelu príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich postup pri rozhodovaní o väzbe, konkrétne pri rozhodovaní o jej predĺžení. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci krajský súd, ktorý v konečnom dôsledku vyhodnotil u sťažovateľa splnenie podmienok na trvanie jeho väzby, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti označeného rozhodnutia krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade okresným súdom a krajským súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa ich názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012).

21. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa v dotknutej časti ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

22. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu